

Hvis disse Herrer havde siddet her i Rigsdagen som Folketingsmænd og her vare fremkomne med et Forslag om Ordningen af Jærnbaneforholdene som det foreliggende, saa tror jeg ikke, ret mange Landboere her i Salen vilde have betragtet dem, som fremsatte dette Forslag, som Autoriteter. Det spiller jo ogsaa en overordentlig stor Rolle, hvilke Mænd saadanne Kommissioner sammensættes af. Under disse Forhold, under de her foreliggende Omstændigheder, forekommer det mig, at en Kommission ligefrem nærmest kan være et Skalkeskjul for at fremme de Interesser, man ikke kunde faa fremmet paa anden Maade.

Ved Siden deraf ønsker jeg at gøre nogle faa Bemærkninger angaaende selve Behandlingsmaaden. Den er, tror jeg, de fleste ville indrømme, lidt ud over det sædvanmæssige her i Tinget. Det begyndte med, at den højtærede Minister en Gang i Vinter fremkom med et Forslag angaaende Anlæg af en privat Bane fra Fjerridslev til Thisted uden nogen Oplysninger om, hvad den skulde koste, og hvor den skulde gaa. Det var, forekommer det mig, et i alt Fald i de Aar, jeg har siddet her i Salen, aldeles uhørt Skridt, at en Minister fremkommer med et saadant Forslag. Fra Ministerpladsen pleje vi nu altid at faa Oplysninger og i Reglen temmelig fyldige Oplysninger. Hvad der vakte min Mistanke øjeblikkelig, var, at Folketinget knæsatte denne Fremgangsmaade ved at henvise denne Sag til 2den Behandling uden at lade den gaa i Udvalg. Uagtet jeg i og for sig selv ikke har saa meget imod denne Banes Gennemførelse og heller ikke har noget imod, at der, om det var nødvendigt, gaves noget større Tilskud, var jeg dog paa det rene med, at det var et Præcedens, der kunde rumme uhyre Farer for en økonomisk og heldig Ordning af Jærnbaneforholdene i Fremtiden. Desværre har det jo vist sig, at jeg saa rigtigt den Gang. Den Metode, som den ærede Minister anslog, gav jo fuldstændig Folketinget Berettigelse til at gaa i samme Spor, og det har jo ogsaa haft til Følge, at nu foreligger her 2 Forslag til Vedtagelse, som vi ikke kende det allerringeste til, andet end at vi kende Begyndelses- og Endepunkterne; men vi vide ikke en Gang, om der skal være Stationer, og langt mindre, hvor disse skulle ligge. Den eneste Oplysning, der fremkom fra nogen Side, er de Oplysninger, der fremkom fra det ærede Medlem for Løvel (A. Nielsen) angaaende Viborg—Herning Banen. Han har nævnt nogle

Navne paa Steder, hvor der skulde være Stationer, men hverken i Udvalget eller fra Ministeriets Side er der nævnt noget om det, og der er tillige den Mærkelighed ved det, at for Langaa—Herning—Silkeborg Banens Vedkommende hørte vi nu af den ærede Ordfører, at det er slaaet fast, at det skal være en lige Linie. Jeg for mit Vedkommende har ogsaa ønsket, at der maatte blive fastslaaet en Linie paa Strækningen Viborg—Herning; thi det er jo klart, at Viborg By, der har haft saa stor Magt til at faa denne Bane, der skal gaa gennem en Hedeegn, har den største Interesse af at faa Banen saa nær ind til Kellerup som muligt, for at de kunne tage noget af Kellerups Opland til sig, men paa det Punkt har det været ganske umuligt at faa nogen som helst Udtalelse om, hvilke Bestemmelser der maatte være trufne. Den ærede Ordfører har med stor Styrke værnet om, at Egnen selv skulde bestemme det, og det vil selvfølgelig sige det samme som, at den Del af Egnen, der er i Stand til at skaffe de fleste Penge, vil faa Overmagten, og det er jo givet, at Viborg By, som skal yde et Tilskud, særlig er interesseret i at yde Penge, naar de kunne faa en Linie, der er til økonomisk Fordel.

Desuden have vi ikke faaet noget Materiale i Udvalget til Bedømmelse af, hvilke Summer der ville medgaa. De Summer, som den ærede Ordfører har fremført i Udvalget, have vi ikke set noget som helst paa Papiret om, vi ere nødsagede til at tro ham paa hans Ord; om han har det fra Jærnbanevæsenet, skal jeg lade være usagt — det antager jeg for Resten, han har — men det er i alle Tilfælde kalkulatoriske Summer, der regnes med. Selve Behandlingen af alle disse Forslag begyndte den 21de Marts om Aftenen Kl. 7, og det første Møde varede i 7 Kvarter; der gjordes i dette kun almindelige Bemærkninger. Det næste Møde var den 22de Marts og varede 5 Kvarter, det tredie, den 23de Marts, varede en Time, og i det sidste Møde, den 24de Marts, havde vi to Timers Konference med den højtærede Indenrigsminister. Det er Behandlingen, det er Tiden, det har taget at behandle disse Forslag med de Oplysninger, vi have faaet fra Regeringen i denne Sag. Hvis det for Fremtiden skal være Coutume ved Vedtagelsen af Jærnbaneforslag eller Forslag overhovedet, saa forekommer det mig egentlig ikke, der er synderlig Grund til at holde Repræsentation her i Danmark.

Maa jeg dernæst sige om det samlede